

Rola książek w rozwoju dziecka

O tym, że warto czytać dzieciom, nie trzeba chyba nikogo przekonywać. Warto jednak znać wszystkie pozytywne aspekty rozbudzania w maluchach miłości do książek i czytania. A jest ich naprawdę wiele! Dziś, kiedy świat dzieci pełen jest komputerów, książki zaczynają być traktowane jak „przeżytek”. Jednak to w ogromnej mierze od rodziców zależy, czy wasze pociechy znajdą w swoim życiu miejsce na książki i wzbogacą je o wartości, które niesie za sobą czytanie. Przyjaźń z książkami może zawrzeć już maleńkie dziecko, jeśli tylko mu to umożliwimy.

Jak w każdej dziedzinie wychowania i tu najważniejszy jest przykład: jeśli sami będziemy otaczać się książkami i od najmłodszych lat będziemy czytać maluszkom, z pewnością nie zrezygnują one z książek w przyszłości. A warto o to zadbać, gdyż książki bardzo wiele wnoszą w życie małego człowieka. Zadaniem przedszkola jest rozbudzenie zaciekawienia, zainteresowania dzieci literaturą. Jednak we współczesnych czasach sukces wychowawczy przedszkola zależy w dużym stopniu od współpracy z rodzicami. Przedszkole może i powinno uzupełniać domowe czytanie, a tam gdzie go nie ma, dać szansę dziecku codziennego kontaktu ze słowem pisanym.

Dlatego wspólnie z udziałem rodziców pragniemy wprowadzić dziecko w świat literatury, zwrócić uwagę, iż w otoczeniu człowieka jest zawsze miejsce dla książek. Są one ważne i dlatego trzeba odnosić się do nich z szacunkiem; ukazać naszym dzieciom właściwy kontakt z książką, poprzez wzór dorosłych przygotować dzieci do późniejszego, samodzielnego wyboru książek, rozbudzić zaciekawienie książką, a potem zainteresowania literackie. Nauczyć obcowania z literaturą w sposób samodzielny, refleksyjny, twórczy. Dlatego tak wiele mówi się o głośnym czytaniu dzieciom.

Dlaczego czytanie jest lepsze od oglądania bajek w telewizji?

Czytania nigdy nie zastąpi bajka w telewizji, nawet jeśli obejrzymy ją wspólnie z dzieckiem. Czytając głośno dziecku jesteście aktywni. Dziecko to czuje, ponadto ma poczucie, że rodzic jest blisko i poświęca mu nie tylko swój czas, ale i uwagę. Czytanie z pewnością dużo bardziej angażuje dorosłego, a co za tym idzie i młodego słuchacza, u którego od razu uruchamia się wyobraźnia. Dziecko, któremu rodzice czytają książki tworzy swój własny świat, samodzielnie kreuje i identyfikuje głównego bohatera, razem z nim przeżywa jego przygody. W filmie czy grze komputerowej dziecko ma wszystko podane na tacy – nie musi mentalnie wysilać się, by zrozumieć przekaz. Są przesyczone treścią, więc dziecko nie musi aktywnie angażować się w zrozumienie przekazu. Pozbawione prawdziwych emocji, powierzchownie odbierane dzieła audiowizualne nie są w stanie tak aktywnie wpływać na rozwój psychofizyczny małego człowieka, jak potrafi to zrobić odpowiednio dobrana literatura.

Jakie korzyści niesie za sobą codzienne czytanie najmłodszym?

- dziecko czuje się ważne i kochane
- buduje silną więź pomiędzy dzieckiem a rodzicami
- stymuluje rozwój intelektualny
- przyspiesza rozwój mowy
- rozwija umiejętności komunikacyjne
- rozbudowuje pamięć dziecka
- pobudza w dziecku kreatywność
- rozwija w dziecku wrażliwość
- ułatwia dostrzeganie, nazywanie oraz odczuwanie emocji

- wzmacnia poczucie własnej wartości
- wzbogaca słownictwo
- ułatwia publiczne wypowiedzi
- z książek dzieci poznają wiedzę o życiu
- książka dostarcza wiedzy o świecie
- tłumaczy rzeczywistość i pomaga znaleźć odpowiedzi na wiele pytań
- uczy dziecka miłości do książek – sięganie po lekturę stanie się spontaniczne

To wszystko sprawia, iż czytanie i rozbudzanie w dziecku pasji do książek jest najlepszą inwestycją w jego rozwój. Nic nas to nie kosztuje, a efekty wspólnego czytania są naprawdę cenne zarówno dla samego dziecka jak i dla kontaktu dziecka z rodzicami. Warto poświęcać na wspólne czytanie więcej, niż tylko słynne 20 minut dziennie codziennie...

Nikt nie rodzi się czytelnikiem, czytelnika trzeba wychować, codziennie czytaj dziecku dla przyjemności:

- wprowadź rytuał codziennego czytania dziecku,
- jeśli dziecko o to prosi – wielokrotnie czytaj tę samą książkę,
- pozwalaj na pytania, rozmowy, powrót do poprzedniej strony,
- unikaj podziału na książki dla chłopców i dziewcząt,
- bądź przykładem – dzieci powinny widzieć dorosłych zagłębiających się we własnych lekturach książek i czasopism.

Do czytania wybieraj odpowiednie książki:

- ciekawe dla dziecka,
- napisane lub tłumaczone poprawną i ładną polszczyzną,
- uczące racjonalnego myślenia,
- promujące pozytywne wzorce postępowania dostosowane do wrażliwości dziecka,
- nie wzbudzające lęków i niepokojów,
- unikające stereotypów kulturowych związanych z rasą, płcią
- budujące pozytywny stosunek do świata i wiarę w siebie.

"Złota Lista" książek rekomendowanych do głośnego czytania dzieciom

Wiek 0-4 lata:

- Marta Bogdanowicz (opracowanie) - Rymowanki - przytulanki
- Paulette Bourgeois, Brenda Clark - seria o Franklinie
- Jan Brzechwa - Wiersze i bajki
- Gilbert Delahaye - seria o Martynce
- Dimiter Inkiow - Ja i moja siostra Klara
- Czesław Janczarski - Miś Uszatek
- Janosch - Ach, jak cudowna jest Panama; Ja ciebie wyleczę, powiedział Miś
- Astrid Lindgren - Lotta z ulicy Awanturników
- Sam McBratney - Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię Kocham

- Nele Most, AnnetRudolph - Wszystko moje; Co wolno, a czego nie wolno
- Beata Ostrowicka - Lulaki, pan Czekoladka i przedszkole; Ale ja tak chcę
- Joanna Papuzińska - śpiące wierszyki
- Julian Tuwim - Wiersze dla dzieci
- Wojciech Widłak - seria o panu Kuleczce

Wiek 4-6 lat:

- Florence and Richard Atwater - Pan Popper i jego pingwiny
- Hans Christian Andersen - Baśnie
- Wanda Chotomska - Wiersze, Pięciopsiaczki
- Carlo Collodi - Pinokio
- WaclawČtvrtek - O gajowym Chrobotku; Bajki z mchu i paproci
- Astrid Lindgren - seria o PipiPończoszance, Emil ze Smolandii
- Hugh Lofting - seria o Doktorze Dolittle
- Kornel Makuszyński - Przygody Koziołka Matołka
- Małgorzata Musierowicz - Znajomi z zerówki
- Alan A. Milne - Kubuś Puchatek, Chatka Puchatka
- Renata Piątkowska - Opowiadania z piaskownicy; Nie ma nudnych dni
- Małgorzata Strzałkowska - Leśne głupki; Wierszyki łamiące języki